

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 16. března 2015 č. 183

Stanovisko vlády

**k návrhu poslanců Vladislava Vilímce, Jany Černochové, Radka Vondráčka,
Jiřího Junka a Jany Hnykové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb.,
kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek,
který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním
postoupením Svazu sovětských socialistických republik,
ve znění zákona č. 121/2012 Sb.
(sněmovní tisk č. 403)**

Vláda na své schůzi dne 16. března 2015 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik, ve znění zákona č. 121/2012 Sb., a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z těchto důvodů:

1. Vláda se neztotožňuje s návrhem na rozšíření okruhu oprávněných osob, které mohou dodatečně požadovat náhradu na odškodnění, neboť takové rozšíření by nevyhnutelně mělo za následek negativní dopad na státní rozpočet. Navržená úprava zákona by totiž umožňovala požadovat náhradu ve vztahu k jakékoliv v minulosti podané žádosti o odškodnění, včetně těch, o nichž již bylo pravomocně rozhodnuto.
2. Vláda se rovněž neztotožňuje ani s tvrzením předkladatelů, že návrh nebude mít dopad na státní rozpočet, resp., že dopady návrhu na rozpočet budou stejné, s jakými se počítalo při přijímání původního zákona v roce 2009, kdy se hovořilo o částce až 1 mld. Kč. Podle kvalifikovaného odhadu, který vychází z celkového počtu žádostí o odškodnění za tento majetek, lze očekávat, že počet žádostí podle navržené

úpravy by byl mnohem větší, než předpokládají předkladatelé, a dopad na státní rozpočet by mohl činit až 2 mld. Kč.

3. Pokud jde o oprávněnost požadavku na změnu zákona, kterou předkladatelé dokládají odkazem na Smlouvu o Zakarpatské Ukrajině a její protokol, vláda poukazuje na skutečnost, že vnitrostátní aplikovatelností této smlouvy se zabýval jak Ústavní soud, tak i Nejvyšší soud, které shodně ve svých rozhodnutích uvádějí, že předmětná smlouva nemá a nikdy neměla přímé účinky ve vnitrostátním právu, neurčuje obecnou podmínku státu restituovat majetek a státu ponechává volnost při určování toho, za jakých podmínek a v jakém rozsahu má dojít k odškodnění.
4. Vláda upozorňuje i na možnost prolomení zásady odškodňovat jeden soubor majetku jen jednou a překročení maximální výše možného odškodnění pro takový soubor majetku. V návrhu zákona není totiž řešena situace, kdy oprávněné osoby již byly ve svých nárocích uspokojeny v maximální možné míře, zavedením navrhované změny by však vznikla nová skupina oprávněných osob, které by mohly také za již takto odškodněný majetek požadovat náhradu, ačkoliv ta již byla zcela rozdělena. Tímto by byl nárok zcela zkonsumován, ale nově oprávněné osoby nebyly uspokojeny, neboť v době poskytování náhrady nebyly ještě oprávněnými osobami.
5. Vláda dále upozorňuje na některé výkladové a legislativní nedostatky a nedostatečné odůvodnění návrhu zákona, například
 - znění § 3 odst. 3 umožňuje, že oprávněnou osobou vedle vnuků původní oprávněné osoby by bylo i dítě manžela dítěte oprávněné osoby, které by nemuselo být s původní oprávněnou osobou vůbec spřízněno, což zřejmě nebylo úmyslem předkladatelů,
 - není zřejmé, z jakého důvodu považují navrhovatelé za vhodné rozšířit okruh oprávněných osob vedle potomků v linii přímé i na dědice povolané zůstavitelem na základě závěti nebo jiného pořízení pro případ smrti,
 - jako nadbytečné se jeví přechodné ustanovení uvedené v čl. II bodu 2 návrhu zákona, které upravuje prodlouženou dobu pro uplatnění nároku; obsahově nejde o přechodné ustanovení a lhůta je již obsažena v nově navrženém znění § 5 zákona.